

RAADSINFORMATIEBRIEF (RIB)

Registratienr : D/22/078646

Inlichtingen: Ramacher, F.

Team: Fysiek Domein

Portefeuillehouder: Snijckers

Onderwerp: Kerkenvisie
gemeente
Maasgouw

Aan de leden van de raad van de gemeente Maasgouw

Bijlage:

Geachte leden van de raad,

Nederland telt meer dan 6.000 kerkgebouwen. Het zijn veelal beeldbepalende, cultuurhistorisch waardevolle gebouwen, die vaak een dragend element zijn in de stedenbouwkundige structuur van steden en dorpen. Kerkgebouwen hebben ook een belangrijke functie als drager van een sociale structuur, als symbolisch hart van een gemeenschap. Het zijn gebouwen die de meeste Nederlanders willen behouden. Volgens onderzoek van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) komt meer dan 80% van de Nederlanders zelden of nooit meer in een kerkgebouw; en een minderheid in Nederland noemt zich nog gelovig. Door afname van het aantal leden zijn er steeds minder vrijwilligers die zich inzetten voor het behoud en beheer van kerkgebouwen. Ook is er steeds minder geld om de kerkgebouwen, kerktorens en interieurs te onderhouden. Bovendien voldoen deze gebouwen steeds minder aan de hedendaagse eisen van duurzaamheid, comfort en gebruik. Daardoor zijn kerkgebouwen vaak ook moeilijk inzetbaar voor meervoudig of ander gebruik. De consequentie is dat de komende tien jaar veel kerkgebouwen hun deuren zullen moeten sluiten (naar schatting van de kerkeigenaren zelf tussen de 1.800 en 4.800 kerkgebouwen). Dat aantal verschilt regionaal en per denominatie, maar de gevolgen zullen in heel Nederland merkbaar zijn. Daarnaast geldt voor veel kerkgebouwen die wel hun religieuze functie behouden, dat de exploitatie moeilijk sluitend te krijgen is, vaak ook niet met nevengebruik (als dat al mogelijk is). Als een kerkgebouw niet langer als kerk gebruikt wordt, ontstaan er vaak moeizame discussies over wat er met het gebouw moet gebeuren.

Kerkgebouwen

Binnen de gemeente Maasgouw zijn de volgende (voormalige) kerkgebouwen en kapellen aangewezen als Rijksmonument:

- Heel: H. Stefanuskerk.
- Linne: H. Martinuskerk.
- Maasbracht: H. Gertrudiskerk.
- Maasbracht: Loretokapel.
- Ohé en Laak: Kerk van OLV Geboorte.
- Stevensweert: H. Stefanuskerk.
- Stevensweert: Protestantse Kerk.
- Thorn: Abdijkerk.
- Thorn: Kapel Onder de Linden.
- Wessems: H. Medarduskerk.

Binnen de gemeente Maasgouw zijn de volgende kerkgebouwen en kapellen aangewezen als gemeentelijk monument:

- Beegden: H. Martinuskerk.
- Maasbracht: H. Hart van Jezuskerk.
- Panheel: Kapel van OLV van het Heilig Hart.

Binnen de gemeente Maasgouw heeft het volgende kerkgebouw geen monumentale status:

- Maasbracht: Protestantse Kerk.

Verder liggen er verspreid door de gemeente Maasgouw diverse kruisen en kapellen.

Kerkenvisie

Dit geeft een goed beeld van de hoeveelheid (monumentale) religieuze gebouwen in de gemeente Maasgouw. In principe is het behoud en de instandhouding van kerkgebouwen het uitgangspunt. Om dit uitgangspunt te bereiken, is het van belang om alle kerkgebouwen binnen de gemeente Maasgouw in samenhang te bezien. De belangen van alle lokaal betrokken partijen (eigenaren, geloofsgemeenschappen, inwoners en erfgoedorganisaties) moeten daarbij onderling worden gehoord en gewogen. In gezamenlijkheid kan zo een duurzaam toekomstperspectief worden ontwikkeld voor de kerkgebouwen. Dit toekomstperspectief wordt vastgelegd in een kerkenvisie.

Om gemeenten in contact te brengen met belanghebbenden, heeft het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW) een subsidie beschikbaar gesteld voor het opstellen van een kerkenvisie. Via een kerkenvisie kan de gemeente het gesprek op gang helpen, inzicht verkrijgen in de (toekomst)waarde van het religieus erfgoed en zo een gezamenlijke toekomstvisie opstellen.

Een kerkenvisie houdt in dat in principe alle lokaal betrokken partijen worden betrokken bij het proces van totstandkoming van de kerkenvisie, en dat alle kerkgebouwen worden betrokken in de kerkenvisie, zowel de monumentale als de niet-monumentale kerkgebouwen.

Proces

Voor het opstellen van de Kerkenvisie gemeente Maasgouw zijn bij adviesbureaus offertes opgevraagd. De opdrachtverstrekking moet nog plaatsvinden.

Op 10 juni 2022 vond er een (bestuurlijk) overleg plaats met (een delegatie van) het kerkbestuur van de Parochiefederatie Maasbracht. De Parochiefederatie Maasbracht omvat de kernen Brachterbeek, Linne, Maasbracht, Ohé en Laak en Stevensweert. Op 8 juli 2022 vond een (bestuurlijk) overleg plaats met (een delegatie van) het kerkbestuur van de Parochiefederatie Emmaüs. De Parochiefederatie Emmaüs omvat de kernen Beegden, Ell, Heel, Hunsel, Ittervoort, Neeritter, Thorn en Wessem.

De Parochiefederatie Emmaüs ligt dus zowel in de gemeente Maasgouw als in de gemeente Leudal. Om te komen tot een nadere afstemming over het opstellen van de kerkenvisie vond er op 26 juli 2022 een bestuurlijk overleg plaats met de gemeente Leudal. Ook de gemeente Leudal is bezig met opdrachtverstrekking voor het opstellen van een kerkenvisie. Er is afgesproken dat de gemeente Leudal de gevraagde adviesbureaus gaat benaderen met de vraag in hoeverre er ten aanzien van de kerken in de Parochiefederatie Emmaüs gezamenlijk kan worden opgetrokken met de gemeente Maasgouw.

In het najaar vindt hierover een vervolgoverleg plaats met de gemeente Leudal. Op het moment dat er duidelijkheid bestaat over de aanpak ten aanzien van de kerken in de Parochiefederatie Emmaüs zullen wij een besluit nemen over de opdrachtverstrekking.

Na de opdrachtverstrekking zullen wij u nader informeren over het vervolgproces.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Maasgouw,

De secretaris,

W.R.J.H. Ploeg

De burgemeester,

S.H.M. Strous